

klaringen klart overstiger kildebeskyttelseshensynet.

Med udgangspunkt i lovovertrædelsens beskaffenhed skaber lovforslaget efter Justitsministeriets opfattelse mulighed for en fornuftig og hensigtsmæssig afvejning i en konkret foreliggende situation af hensynet til forbrydelsers opklaring over for det modstående hensyn til pressens kildebeskyttelse.

Dansk Journalistforbund foreslår som ovenfor nævnt i sin henvendelse subsidiært, at vidnepligt kun bør kunne pålægges journalister m.fl. i sager om forbrydelser, der kan medføre straf i form af fængsel i 6 år eller derover. Dette forslag er identisk med et forslag stillet af et mindretal i Medieansvarsudvalget, se lovforslagets almindelige bemærkninger afsnit 5.3.4.3, side 35 ff. Justitsministeriet har anset dette forslag for at være for vidtgående og har således foretrukket flertallets ovenfor beskrevne forslag, se hertil lovforslagets almindelige bemærkninger afsnit 5.4.2, side 37.

2. Efter § 41 i lovforslaget skal formanden og næstformanden for Pressenævnet være dommere, der beskikkes efter udtalelse fra Højesterets præsident. Ved nævnets behandling af en klage medvirker et medlem af formandskabet samt yderligere tre medlemmer, heraf én af offentlighedens repræsentanter, én repræsentant for Dansk Journalistforbund og én repræsentant for de redaktionelle ledelser. Dommerelementet udgør således et mindretal i nævnet, og den foreslåede sammensætning er netop sket med særlig hensyntagen til medierne selv. I dag udgøres formandskabet i de 3 eksisterende nævn – Berigtigelsesnævnet, Radionævnet og Dansk Pressenævn – af højesteretsdommere. Presseloven kræver ligefrem, at formanden for Berigtigelsesnævnet skal være højesteretsdommer. Den foreslåede ordning er således i overensstemmelse med hidtidig praksis og lovgivning på området.

Under Medieansvarsudvalgets drøftelser mente nogle af udvalgets medlemmer, at formanden og næstformanden begge skulle være dommere og helst højesteretsdommere. Andre fandt det rigtigst at give mulighed for, at også andre, der opfylder betingelserne for at kunne udnævnes til landsdommer, skulle kunne beskikkes som formand eller næstformand. Medieansvarsudvalgets medlemmer har dog ikke foretaget en egentlig afstemning om spørgsmå-

let, og journalistforbundets medlemmer af udvalget har således accepteret Pressenævnets sammensætning uden at ønske at afgive egentlig mindretalsudtalelse på dette punkt.

Der synes således nu at foreligge en ny opfattelse hos Dansk Journalistforbund, der i henvendelsen oplyser, at det er en væsentlig forudsætning for tilslutningen til oprettelse af et obligatorisk Pressenævn, at formand og næstformand skal være jurister, der er uafhængige af domstolene.

3. Spørgsmålet om journalistens ansvar i interview-situationer m.v. var genstand for indgående drøftelser i Medieansvarsudvalget, hvor et mindretal foreslog et presseretligt eneansvar for den citerede navngivne person. Et flertal foreslog derimod et medansvar for journalisten for viderebringelsen af udtalelser fra navngivne meddelere.

Som det fremgår af lovforslaget og dets bemærkninger, har Justitsministeriet fulgt flertallets indstilling, jf. lovforslagets § 14, der nærmest har karakter af en præcisering af gældende praksis, hvorimod mindretallets forslag indebærer en væsentlig fravigelse af det gældende presseretlige ansvarssystem, der har enten forfatteren eller redaktøren som hovedansvarlig. Også reale grunde taler for flertallets forslag. Den, der fremsætter en strafbar udtalelse, vil normalt allerede i forvejen være strafferetligt ansvarlig for selve udtalelsens fremsættelse. Det forekommer derfor mindre rimeligt, om den pågældende ud over dette strafansvar tillige skulle bære det fulde presseretlige strafansvar. Krænkelsen via et massemedie medfører nemlig, at det strafbare forhold ændres måske meget væsentligt. Der synes ikke at være rimelig grund til at fritage forfatteren eller redaktøren for dette ansvar. Forfatteren, der bruger citatet i sin artikel, har både tid og anledning til at overveje citatets eventuelle retsstridige indhold. Derimod kan der være god mening i at gøre den, der ytrer sig, medansvarlig sammen med forfatteren eller redaktøren, når den pågældende godkender, at udtalelsen gengives navngiven.

Bestemmelsen i lovforslagets § 14 gælder kun de periodiske skrifter. Med hensyn til udtalelser i radio og fjernsyn indeholder lovforslaget på grund af disse mediers særlige karakter et udvidet ansvar for den, der udtaler sig. Den, der ytrer sig i radio eller fjernsyn, bærer som